

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 37

Helmond, 31 maart 2020

Onderwerp: Update corona in Helmond

Geachte leden van de gemeenteraad,

Naarmate de tijd verstrijkt worden de gevolgen van corona voor de samenleving steeds beter zichtbaar. De crisis trekt op alle fronten een diepe wissel op de maatschappij, ook in Helmond. Naast de zware druk op onze gezondheidszorg verkeren mensen in onzekerheid, over hun naasten of over de economische toekomst. Het is on-Helmonds stil op straat en de vanavond door het kabinet gecommuniceerde verlenging van de maatregelen tot en met dinsdag 28 april leidt er concreet toe dat die stilte nog langer voortduurt. Met diverse zichtbare, maar vaak ook nog onzichtbare, gevolgen.

Zonder twijfel maakt dit een herbezinning op het te voeren beleid noodzakelijk. Helmond vóór 1 maart (de dag van de eerste besmetting in onze stad) zag er anders uit dan straks, als we uit de crisis ontwaken. De duur en impact van deze periode zijn daarbij bepalend voor de diepte van dat verschil. Vanuit die wetenschap, maar ook vanuit het besef dat we onze stad zo goed mogelijk willen voorbereiden op de toekomst, onderzoeken we op dit moment welke aanpassingen van het beleid nodig zijn. Dit doen we in lijn met de afspraken die vorige week dinsdag tijdens een bijeenkomst met alle fractievoorzitters zijn gemaakt.

Conclusie daar: in tijden van crisis bestuurt het college van B&W de stad. Achteraf leggen we daarover verantwoording af aan de raad. Volgende week dinsdag, dd. 7 april, is een nieuwe bijeenkomst met fractievoorzitters belegd. Dan informeren we u over:

- de herprioritering die we met de kennis van nu voor ogen hebben;
- wat dat betekent voor de planning en het besluitvormingsproces;
- de voorstellen die vragen om een spoedige behandeling in de raad;
- de wijze waarop deze besluitvorming (fysiek of digitaal) zal plaatsvinden;
- de gewijzigde P&C Cyclus. U bent als raad bij dit laatste zelf aan zet, maar via een separate raadsinformatiebrief zenden we u wel ons voorstel voor deze cyclus toe.

Ondertussen zijn we druk bezig met het nu, en daarmee met het bestrijden van deze ongekende crisis. Net zoals we dat eerder hebben gedaan informeren we u graag over de maatregelen die we hebben genomen. Hieronder leest u, gesorteerd op onderwerp, aan welke zaken hierin de afgelopen dagen vanuit onze organisatie invulling is gegeven.

Handhaving van striktere Rijksmaatregelen

Sinds een week zijn vanuit de Rijksoverheid striktere maatregelen afgekondigd. Hieronder valt ook het verbod op groepsvorming in de openbare ruimte. Het is niet toegestaan om met drie of meer personen bij elkaar te zijn, indien daarbij niet de voorgeschreven afstand van 1,5 meter wordt gerespecteerd. Met deze maatregelen is het lokale gezag voorzien van instrumentarium om hierop te handhaven. Naar aanleiding hiervan heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost op vrijdag 27 maart een nieuwe

noodverordening vastgesteld. Deze verordening maakt het mogelijk om op het grondgebied van de hele Veiligheidsregio (waaronder Helmond) te handhaven op deze maatregelen.

De aangescherpte maatregelen hebben als doel de verspreiding van het coronavirus te beperken. De voorzitter van de veiligheidsregio is bevoegd om bijvoorbeeld een gebied, winkel of locatie te sluiten, wanneer het voorschrift om 1,5 meter afstand te houden niet wordt opgevolgd. Ook kunnen er boetes worden opgelegd als mensen zich niet aan de regels houden. Uiteraard gebeurt dit alleen als er goede afstemming is geweest met het lokale gezag, in dezen met onze burgemeester.

Mede naar aanleiding van deze richtlijnen hebben we de afgelopen dagen twee concrete maatregelen genomen.

- De weekmarkt in Helmond is afgelopen zaterdag op een andere manier verlopen dan normaal. Regionaal zijn afspraken gemaakt over het laten doorgaan van de markt, uitgaande van de gedachte dat kramen op de markt bijdragen aan de voedselvoorziening. Dat is ook de reden dat sinds afgelopen zaterdag non-food kramen tot nader order niet op de markt zijn toegestaan. Ook is het belangrijk dat de kramen op voldoende afstand van elkaar staan, zodat mensen de 1,5 meter instructie kunnen naleven. Afgelopen zaterdag zijn deze richtlijnen, waarover we extra actief hebben gecommuniceerd, goed nageleefd.
- Met ingang van afgelopen maandag is de milieustraat in Helmond gesloten. In de dagen ervoor was de toeloop te groot, waardoor de veiligheid van medewerkers en van bezoekers niet langer kon worden gewaarborgd. Ook extra maatregelen konden niet de benodigde bescherming bieden. De komende dagen overleggen we samen met BLINK en SUEZ over wat er nodig is om de milieustraat op een nader te bepalen moment weer te kunnen openen.

Financiering aan zorgverleners binnen Jeugdhulp en WMO

Ten gevolge van de coronacrisis zien we dat professionals binnen Jeugdhulp en WMO creatief proberen om via alternatieve mogelijkheden onze inwoners te ondersteunen. Gezien de richtlijnen vanuit het RIVM is dit vaak lastig. Als gemeente vinden we het belangrijk dat de ondersteuning voor kwetsbare groepen in onze stad zoveel mogelijk doorgaat. Echter, dit kan alleen als we zorgaanbieders maximale zekerheid bieden met betrekking tot de financiële gevolgen van de pandemie. Concreet hebben we besloten zorg te dragen voor de financiering van de omzet van deze aanbieders, voor de periode van 1 maart jl. tot 1 juni as. Ook als de zorg/hulp noodgedwongen op een andere wijze wordt ingevuld dan vooraf gepland. Ook mogelijke meerkosten die direct het gevolg zijn van de crisis vergoeden we.

Hiermee handelen we in lijn met de oproep van de VNG en anticiperen we op afspraken die op 25 maart jl. zijn gemaakt tussen de VNG en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het Rijk heeft per brief officieel bevestigd dat de mogelijke extra budgettaire gevolgen van deze maatregelen worden ingepast in de totale doorrekeningen.

Maatregelen opvang en onderwijs

De sluiting van de scholen leidt tot veel praktische uitdagingen rondom het onderwijs en de opvang van kinderen. Als gemeente zijn we sinds de bekendmaking van deze ingrijpende maatregel continu in overleg geweest met de Helmondse scholen en kinderopvanglocaties. Specifiek geldt dat voor twee groepen kinderen opvang is geregeld:

- Kinderen met ouders in cruciale beroepen;
- Kinderen met (gedrags)problemen c.q. kinderen tussen 0 en 18, met een kwetsbare thuissituatie.

In een uitstekende samenwerking met én tussen scholen en opvanglocaties is deze opvang tot stand gebracht. Inmiddels hebben de scholen, opvangorganisaties, gezins- en jongerencoaches en jeugdhulpaanbieders in beeld gebracht om welke gezinnen het gaat. Er is dagelijks contact met deze gezinnen – door school, door een gezins- of jongerencoach of door jeugdhulp. Daar waar nodig, beslissen

de organisaties samen hoe de opvang het beste geregeld kan worden, om hoeveel dagen het gaat en welke locatie daarvoor het beste bij het kind past. Ook wordt dit dan meteen geregeld.

Ondertussen genieten veel leerlingen onderwijs op afstand. Alle Helmondse scholen hebben enorm hun best gedaan om dit op een volwaardig niveau te organiseren, passend bij hun eigen onderwijsaanbod én bij hun leerlingen. Goede voorbeelden worden uitgewisseld, en aangezien niet alle kinderen van huis uit de beschikking hebben over digitale leermiddelen zijn er extra mogelijkheden in het leven geroepen. Een greep hieruit:

- Als gemeente hebben we extra geld beschikbaar gesteld voor de aanvragen van een laptop via Stichting Leergeld, bedoeld voor kinderen uit gezinnen die vallen binnen de doelgroep minima (met een huishoudinkomen onder 120% van de bijstandsnorm). Inmiddels hebben liefst 75 kinderen in Helmond hier gebruik van gemaakt.
- Diverse schoolbesturen hebben geanticipeerd op de landelijke regeling waarmee minister Slob van Onderwijs € 2,5 miljoen beschikbaar heeft gesteld voor de aanschaf van laptops.
- Ook Brainport Development heeft zich actief gericht op het verzamelen en verspreiden van laptops. Mede met behulp van Helmondse ondernemers zijn via dit initiatief voor de Peel-regio 122 laptops verstrekt, en de constructie loopt de komende periode nog door.

Gevolgen voor het culturele veld

Het zal u niet ontgaan zijn dat de crisis en de maatregelen die tegen corona worden genomen een enorme impact hebben op culturele instellingen en organisatoren van culturele bijeenkomsten. Zeker nu het Rijk bekend heeft gemaakt dat sowieso tot 1 juni geen vergunningsplichtige evenementen doorgang mogen krijgen, drogen de inkomsten op. Dit zien we in Helmond ook bij theaters en musea die hun deuren hebben moeten sluiten. Hoewel de culturele sector zich met een enorme creativiteit probeert klaar te stomen voor de toekomst zijn noodmaatregelen absoluut essentieel.

Landelijke maatregelen

Vanuit een speciaal ingericht loket voor culturele ondernemers en instellingen hebben wij hen actief gewezen op de landelijke steunmaatregelen, zoals de tijdelijke noodmaatregel overbrugging werkbehoud (NOW), de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) en het feit dat sommige culturele organisaties/instellingen een eenmalige tegemoetkoming van € 4.000 kunnen aanvragen. Tevens heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) afgelopen vrijdag aanvullende coulancemaatregelen voor de door het Rijk gesubsidieerde instellingen en makers ingesteld, te weten:

- Het opschorten van huurverplichtingen;
- Het opschorten van de deadline voor het indienen van de Jaarverantwoording 2019;
- Het coulancemaatregelen omgaan met het terugvorderen van subsidies, indien prestaties als gevolg van de coronacrisis niet (geheel) kunnen worden gehaald.

Lokale maatregelen

Lokaal hebben we hier enkele richtlijnen aan toegevoegd. Ook om duidelijkheid te verschaffen in deze onzekere tijd. Naast de eerder gecommuniceerde steunmaatregelen (zoals de uitstel van gemeentelijke heffingen en belastingen voor ondernemers) hoeven organisatoren van evenementen die verplaatst worden geen dubbele legeskosten te betalen. Reeds betaalde leges voor afgelaste evenementen worden terugbetaald, en dit geldt ook voor de standplaatskosten voor kermisondernemers.

Daarnaast hebben we vandaag (dd. 31 maart) als college de volgende richtlijnen vastgesteld.

- Kosten die zijn gemaakt voor uitvoeringen, bijeenkomsten of evenementen en die door de maatregelen niet door kunnen gaan zullen wij op basis van redelijkheid en billijkheid vergoeden.
- We vragen ondernemers van bijeenkomsten die redelijkerwijs niet door zullen gaan vooralsnog geen nieuwe kosten te maken of verplichtingen aan te gaan, en hier bij twijfel contact over op te nemen met de gemeente.

- Indien mogelijk worden evenementen, uitvoeringen of bijeenkomsten verschoven naar later dit jaar of naar 2021. Vanuit praktische overwegingen zal wel in overleg met de gemeente naar de evenementenkalender voor die periode worden gekeken.

Vooralsnog nemen we als gemeente geen aanvragen meer in behandeling voor subsidieverlening voor evenementen die nog in 2020 moeten plaatsvinden. Pas als er redelijk zicht is op wanneer het normale leven weer op gang komt, zullen we dit proces als gemeente weer oppakken. Wel hebben we culturele ondernemers en instellingen actief gevraagd hun belangrijkste knelpunten te delen met de gemeente. Daarmee krijgen we inzicht in hoe we hen op de beste wijze kunnen ondersteunen.

De Braak als opvanglocatie voor dak- en thuislozen

De instructie om 1,5 meter afstand van elkaar te houden en zoveel mogelijk thuis te blijven is een lastige voor mensen die geen huis hebben en op straat leven. Vandaar dat we als gemeente extra aandacht hebben voor een kwetsbare groep als de dak- en thuislozen in onze stad. Daarom hebben we besloten een tijdelijke opvang voor hen te openen in sporthal De Braak.

Samen met SMO (dat de opvang onder toezicht verzorgt) zijn we sinds afgelopen maandag (30 maart) aan de slag gegaan met de inrichting van de zaal van de sporthal, waarbij de 1,5 meter instructie in acht wordt genomen. Dak- en thuislozen kunnen hier (vrijwillig) 24 uur per dag verblijven en de opvanglocatie zal in gebruik zijn zolang de landelijke maatregelen gelden. Er is plaats voor maximaal 25 personen. In beginsel gelden er geen uitsluitingscriteria. Wel wordt, net als bij de reguliere opvang, met iedereen die zich bij de opvang meldt een gesprek aangegaan. Daarmee is het vergelijkbaar met de winterregeling: de wens is dat niemand meer op straat is.

Om alles in de juiste banen te leiden, werken we veel samen, onder meer met de Helmondse huisartsen. Dak- en thuislozen stappen minder snel naar een dokter bij gezondheidsklachten en vormen daarmee niet alleen een risico voor zichzelf, maar ook voor de mensen met wie zij in contact komen. Zeker in deze precare periode. Hun gezondheid wordt gemonitord waarmee we mogelijke verspreiding van het coronavirus op en vanuit deze locatie zoveel mogelijk voorkomen.

Daarnaast is er tweemaal in de week een spreekuur vanuit de gemeentelijke afdeling Trajectregie. Tijdens dat spreekuur wordt er gekeken of er structurele oplossingen gevonden kunnen worden voor deze mensen. Daarmee hopen we ook een zekere doorstroom te realiseren op de locatie.

Samen met SMO doen we er alles aan om de eventuele overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Mensen uit de buurt zijn vandaag via een bewonersbrief geïnformeerd over deze ingestelde opvang. Naast de directe begeleiding (7 dagen per week, 24 uur per dag) zijn met de politie en het team Veiligheid en Handhaving bovendien afspraken gemaakt dat de locatie met enige frequentie wordt bezocht.

Veel animo voor economische maatregelen

Sinds 19 maart, direct na de bekendmaking van de eerste steunmaatregelen vanuit het Rijk, is het Ondernemersloket Helmond opgericht. Sinds de start, inmiddels bijna twee weken geleden, hebben we tot en met vandaag met 465 ondernemers contact gehad. We zien dat het zwaartepunt van de contacten ligt bij mensen met een kleinere onderneming en ZZP'ers. De meest gestelde vragen gaan over de aard, omvang en interpretatie van de landelijke regelingen. Ook wordt veel informatie opgevraagd over de verruimde regeling voor Bijstand voor Zelfstandigen (BBZ/Tozo) die via Senzer loopt. Uit gegevens van Senzer blijkt dat hiervoor inmiddels 1657 aanvragen zijn gedaan, door ondernemers vanuit de hele arbeidsmarktregio (Peelgemeenten + Geldrop-Mierlo). De gelden die we vanuit het Rijk hebben ontvangen voor deze regeling (voor Helmond een bedrag van € 1.106.457,-) worden volledig en direct overgeheveld naar Senzer. Normaliter gaat deze toekenning van middelen via uw raad, maar met het oog op de urgentie van deze maatregel én het feit dat Senzer de uitvoering hiervan voor haar rekening neemt, hebben we hiertoe vandaag als college besloten.

Voor de toelichting op bovenstaande regelingen staan we continu in contact met de desk bij Brainport Development, en bovendien vindt er zowel bestuurlijk als ambtelijk afstemming plaats met de provincie, B5-gemeenten en partners in de Peel. Zo zorgen we er met elkaar voor dat we ondernemers zo goed mogelijk kunnen ondersteunen en verwijzen we naar elkaar door indien daar aanleiding voor is.

Tot slot

De impact van corona is groot. Hoewel de exacte cijfers nog moeten blijken en we er als gemeente alles aan doen de gevolgen te mitigeren, weten we nu al dat de gevolgen hoe dan ook lang zichtbaar en voelbaar blijven. Vooral ook omdat het echt iedereen raakt. Het is een zware tijd voor kwetsbare inwoners, vanwege de risico's die ze lopen door het virus. Voor zorgverleners die een loodzware opgave hebben te klaren. Voor ondernemers, vanwege de economische impact die de maatregelen hebben. Maar uiteindelijk voor iedereen in onze stad. Mensen missen het sociale contact, de arm om de schouder of het kopje koffie samen, juist in deze periode waarin nabijheid zo wenselijk is.

Ook voor u als raadsleden geldt dat u door een unieke en moeilijke periode gaat. Wij wensen u heel veel sterkte en hopen de komende tijd – ondanks alle maatregelen en restricties – via diverse (creatieve) vormen van communicatie toch voldoende met elkaar in contact te blijven. En uiteindelijk zijn we ervan overtuigd dat Helmond – een stad die gewend is om met tegenslagen om te gaan – ook sterker uit deze onverwachte en onvoorspelbare tijd zal komen. Daar is onze inzet op gericht.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Helmond

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
de burgemeester

H.J. de Ruiter
de secretaris